

## Děkujeme za přízeň !

Redakce JID 20-09

FESTIVALOVÉ NOVINY - noviny regionálního divadelního festivalu JID 20-09 - vydává tým redaktorů a přátel Festivalových novin. **Šéfredaktor:** ReniK –Renča Neprašová, **Redakce:** verik – Verča Adamcová, anna – Anna Gumplová, Markéta – Markéta Janovská, Aneta J. – Aneta Jelínková, anton – Lád'a Palán, JARIN – Jarin Plvan, Aneta – Aneta Pavlíčková, Bára – Bára Stolínová, eva – Eva Sýkorová, Tereza – Terka Zudová, **Výtvarná spolupráce:** Týna Jozífková, Verča Střečková,

**Design a grafická úprava:** Luděk Pulicar, **Technická spolupráce:** Robin Obúrka

festivalové webové stránky: [www.jid.nazory.cz](http://www.jid.nazory.cz)

redakční email: [festivalove.noviny@seznam.cz](mailto:festivalove.noviny@seznam.cz)

# FESTIVALOVÉ NOVINY

JID 20-09

22. března

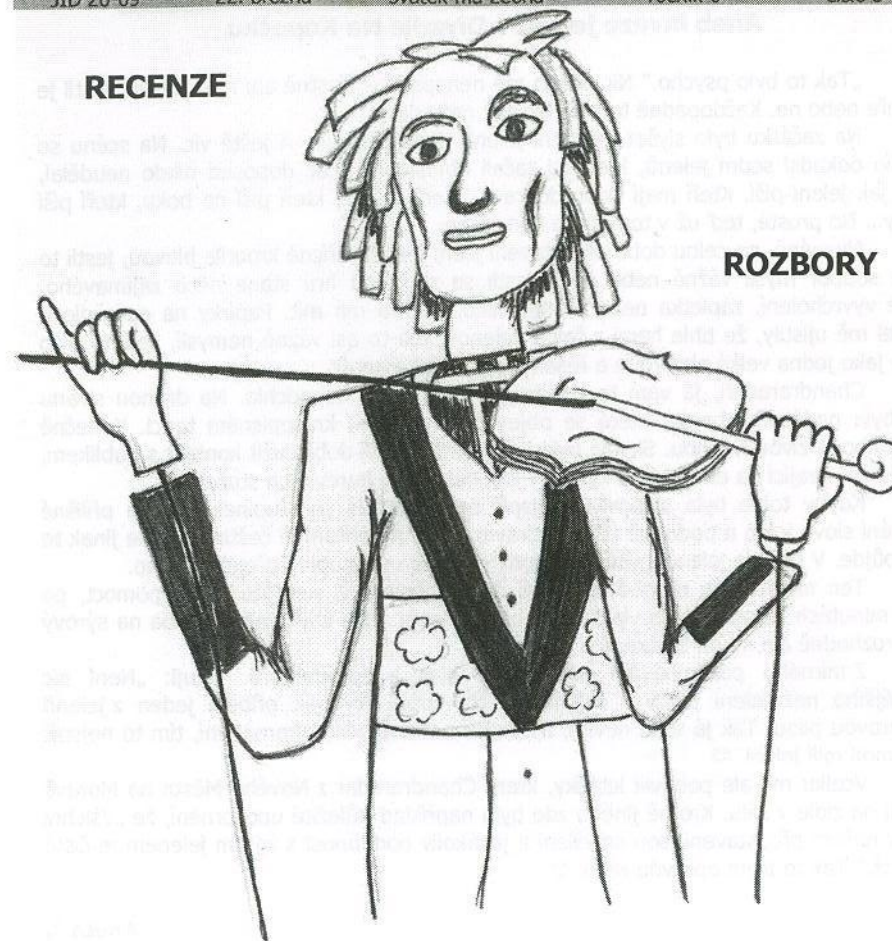
svátek má Leona

ročník 6

číslo 5

## RECENZE

## ROZBORY



Cirkus souboru  
Studánka

Rozhovor s Annou Caunerovou

Dílky

Prohlédněte si portál JID ve foyer

**DS CHANDRARADAR - POZVÁNKA NA BÁRBEKJŮ****Aneb invaze jelenů v Divadle Na Kopečku**

„Tak to bylo psycho.“ Nic jiného mě nenapadá a vlastně ani moc nevím, jestli je to dobře nebo ne. Každopádně to bylo víc než netradiční.

Na začátku bylo slyšet troubení jelenů. Pak ještě víc. A ještě víc. Na scénu se vynořilo odkudsi sedm jelenů, kteří mi začali objasňovat (což doposud nikdo neudělal, díky), jak jeleni píší. Kteří mají sklon doprava, kteří doleva, kteří píší na boku, kteří píší parohy... No prostě, teď už v tom mám fakt jasno.

Nicméně, po celou dobu představení jsem jen nevěřičně kroutila hlavou, jestli to tenhle soubor myslí vážně nebo ne a jestli se za celou hru stane něco zajímavého, nějaké vyvrcholení, zápletko nebo prostě něco, co hra má mít. Papírky na opěradlech sedadel mě ujistily, že tihle herci z čeledi jelenovitých to asi vážně nemyslí, celé to bylo pojaté jako jedna velká absurdita a řešení naprostých banalit.

Chandraradaři, já vám to neberu, ale tohle mě nenadchlo. Na druhou stranu jsem byla nadšená z benja, které se objevilo při jelením krasopisném tanci. Konečně zase soubor s živou hudbou. Skvělá byla i scénka, kde byl dobře užit kontakt s publikem, tedy „jelen“ hrající na elektrickou kytaru v lóži nebo užití barevných stužek.

Kdyby tohle byla slohovka, nejspíš bych dostala „o stupínek níž“ za přílišné používání slova jelen a podobně (tímto zdravím všechny přítomné češtináře), ale jinak to asi nepůjde. V tomhle jelením ránu bylo totiž v jelením sále úplně přejelenováno.

Ten nápad sám o sobě byl snad docela zajímavý, nemůžu si ale pomoci, po deseti minutách řešení, jak že vlastně jeleni píší, jsem měla chuť zajít si třeba na syrový toast, rozhodně ale ne na bárbekjů.

Z mírného poklimbávání mě vyrušil hlas z reproduktorů. Cituji: „Není nic směšnějšího než jeleni píší o delfínech.“ Na konci hry pak přiběhl jeden z jelenů s motorovou pilou. Tak já teda nevím, asi nejsem dostatečně alternativní, tím to nejspíš bude, moji milí jeleni. ☺

Vcelku mě ale pobavili letáčky, které Chandraradar z Nového Města na Moravě pověsili na židle v sálu. Kromě jiného zde bylo například důležité upozornění, že „Všichni jeleni v našem představení jsou smyšlení a jakákoliv podobnost s žijícím jelenem je čistě náhodná.“ Tak to jsem opravdu ráda. ☺

Aneta J.

**rozbior: DS CHANDRARADAR - POZVÁNKA NA BÁRBEKJŮ**

Rozbor, který tentokrát probíhal opět ve Velkém sále, začal Josef Tejkl a vyzval publikum, aby sdělilo své pocity ze hry Pozvánka na Bárbekjů. Diváci, kteří většinou knižní předlohu P. Nikla nečetli, měli povětšinou zmatené a rozporuplné názory. Některým se netypicky alternativní zpracování líbilo, jiní z něj byli rozpačití a hru nepochopili. Nejvíce hru chválila Dominika Špalková, která má knihu doma a Nikla samotného má ráda. „Měli jste výborné divadelní složky a vůbec fenomén jelenů, kteří jsou teď in, je dobrý,“ chválila, ale podotkla: „Z originálních prostředků, které jste

použili, se dalo vytěžit daleko víc.“ Podobně jako Stuchlík dala plusové body estetice a hudebnímu zpracování hry.

Právě divadelní prostředky byly nejčastějším bodem střetu názorů. Oba porotci se shodli, že byly spíše rušivého charakteru, ale nebránili se názoru diváka, který je shledal jako příjemné zpestření. Celá odborná porota se pak shodla, že mohl být divadelní soubor více hravý a nemuseli nutně zahrát to, co řekli.

Aneta J.

**DS HLEMÝŽDI V OBRAZE (ZŠU NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ)  
- PSÍ SRDCE**

Protagonisté hry Psí srdce si dali se začátkem svého výstupu dost na čas. Po uvedení jsme všichni ještě další tři minuty zírali na spuštěnou oponu a nedělo se nic. Nakonec začala hrát operní hudba, sice byla krásná, ale k pozdějšímu tématu se mi moc nehodila, i když to rozhodně může být jen můj osobní pocit.

Abych pravdu řekla, kdybych si nepřečetla úvod, který o sobě soubor napsal na stránkách JID, absolutně bych nepochopila, o čem je řeč. Viděla jsem pouze psa, kterého si doktor (evropská kapacita) nalákal k sobě do bytu, později ho (nejspíš) operoval a najednou z něj byl člověk, na konci se však vrátil opět jako pes! Pes, který uměl mluvit, ať už byl psem nebo člověkem... No nic. Pak jsem si tedy přečetla, že ten lékař měl na psovi dělat jakýsi pokus, aby ověřil, jestli může ke zvířecí mozku tkáni připojit tkáň lidskou. Dlouho jsem přemýšlela, jestli jsem jediná, kdo děj prostě nepobral, a jestli náhodou není chyba na mém přijímači, ale zřejmě ne. Knihu jsem totiž nečetla a soubor mi vůbec nepodal pomocnou ruku s vysvětlením toho, co na jevišti provádí.

Dál mi přišlo zbytečně zdouhavé to, jak k lékaři chodili jednotliví pacienti, z nichž mnozí vůbec nesouviseli s dějem. Proč je vypustit? Jestli měli být vtipnou vložkou, tak se jim to bohužel moc nepovedlo. Takové absurdity jako „dát někomu vaječnický z opice“ by vtipné mohly být jen tehdy, kdyby se promyslely do posledních detailů, řekly se bez přeroknutí a bez zbytečných prodlév. Vtip se přece musí do hledíště vpálit! Aby všechny odrovna! Nevím, jestli to bylo trémou (pokud ano, je všechno v pořádku, nervózní může být každý), ale ztrácela jsem se možná právě proto, že hercům vypadal text, sami se špatně orientovali na scéně a jakmile na chvíli přestali mluvit a přemýšleli, už jsem nevěděla, kde jsem.

Víc věcí by se asi mělo znovu promyslet a víc věcí by taky herci měli divákům napovídat. V divadle totiž nejde jenom o to odříkat text, ale hlavně o to, aby se v tom



textu diváci orientovali, a aby pochopili, že z jednoho místa jsme se dostali na druhé, nebo že tahle osoba dělá určitou věc, protože to má tenhle určitý důvod apod. Já jsem totiž nebyla s to pochopit, jak najednou domovní výbor objevil přítomnost psa, jak zjistili, že lékař dělá pokusy, proč ho rovnou nevystěhovali, proč mu navrhli, aby psovi nechal svou ložnici... Pochopila jsem, že s přidanou lidskou tkání se stal pes bestií. Tím chtěli herci naznačit, o kolik horší jsou lidé než nemá tvář, že lidé nemyslí na nic jiného než na sex, nebo že vůbec neuvažují nad tím, co si myslí lidé okolo, prostě si dělají, co chtějí. Moc se omlouvám, jestli jsem vážně jediná, kdo spoustu těch proč prostě nepochopil. Rozhodně nechci urážet výkony herců, protože naopak musím ocenit například Darju Petrovnu, která byla skvělá – perfektní oblečení, nalíčení, vycpání i chování. Líbil se mi její výkon, když zjistila, že Baryk je pes: „Tys říkal, že je to zranění z války a... seš čokl!“

Celá hra by se mi líbila o dost víc, kdyby se urychlily přechody mezi scénami. Celé by to pak plynulo rychleji a bylo by to určitě zajímavější. Určitě se mi ale líbil začátek hry, kdy všichni herci (respektive herečky a herec) chodili před oponou a svým chováním ke psovi a výrazem ve tváři, ač beze slov, hodně dobře představili charakter jednotlivých postav. Takže stačí domyslet pár věcí a určitě se to zlepší, to se prostě v divadle stává, takže nezoufejte a hlavně hrajte dál!

ReniK

### rozbior: DS HLEMÝŽDI V OBRAZE - PSÍ SRDCE

Druhý rozbior dne patřil Hlemýžďům z Nového Města na Moravě. Josef Tejkl opět kladl velký důraz na diskuzi s divákem a narodil od prvního rozbioru se mu tento záměr podařil. Z názorů diváků vyšlo najevo, že ve hře jim chybělo herecké nadšení, herci byli rozpačití a zdálo se, že se ve hře ještě příliš neorientují.

Kritika se také snesla na výběr kostýmů, čitelnost a v neposlední řadě i na nějaký hlubší význam hry. Chvály se naopak dostalo představiteli „psí role“, kterého jeden z diváků dokonce přirovnal k Trojanovi.

O slovo se poté přihlásil i J. Stuchlík, kterému nesedla volba vážné hudby, jež byla v inscenaci hojně využita. Dominika Špalková právě užití hudby ocenila (přesněji pak v úvodu hry), ale naznačila, že herecký soubor si vzal příliš velké sousto, které přesahuje jeho možnosti. K tomu ještě přičetla výpadky textu. Celý rozbior pak v podstatě uzavřel Josef Tejkl, který představení označil za „nešťastný omyl“.

JARIN

### DS STUDÁNKA (PL JIHLAVA) - SMUTNÁ PANÍ A ZPÍVAJÍCÍ KOMEDIANTI

Konečně přišlo představení, na které se každoročně těším nejvíc. Pacienti psychiatrické léčebny jsou totiž herci přesně podle mých představ – svou roli prožívají, dokážou ze sebe vydat maximum, vždycky jsem z jejich výstupů dojatá a cítím k nim za to veliký obdiv.

Ani v nejmenším mě nezklamali. Paní Dana Holíková si s nimi připravila divadlo plné tance a zpěvu. Abychom si s nimi mohli všichni zaspívat, pověsili na pódium šňůru s papírovým oblečením, na kterém byly napsány texty každé písničky. Hned na úvod nám zazpívali: „Co je život v manéži, to vám dneska předvedem!“

Nadchly mě kostýmy, které hercům strašně moc slušely. První cirkusové číslo si pro nás připravil silák Míla (oděn ve sportovním), který namouduší uzvedl čtyřsetkilovou činku! Obdivovala jsem tanečnici Táňu s krásným paraplíčkem, která se pro zpěv a tancování „charlestonku“ přímo narodila. S dalším číslem se předvedl medvěd Míša, který dokonce umí do tří počítat a jezdit na koloběžce. A ten věrohodný kostým! Zasloužil si opravdu velký potlesk. Pak přišli na řadu hadaři Rosťa a Jarda se svou hadicí Amálkou – velkou škrtičkou. A jako poslední? V barevném cikánském oblečení přitančila Aranka, na niž se má obrátit ten, „kdo chce pravdu znáti, jak má život bráti“. Smutné paní pak z dlaně vyčetla krásné věci, takže proč být smutní? Smějte se!

Publikum bylo z nadšeného a hravého představení u vytržení, nakonec při potlesku všichni vstali, aby tím hercům vzdali čest a poděkovali.

ReniK

## DÍLNY

### HERECKÁ DÍLNA S JAKUBEM ŠKRDLOU Comedia dell'Arte aneb Lazzi, lazzi od scénáře k inscenaci

Energie, vtip, italský temperament. Tak by se dala jednoduše charakterizovat herecká dílna Jakuba Škrdly, herce Horáckého divadla v Jihlavě. Nesla se v duchu italské Comedie dell'Arte.

Největší zastoupení měl královehradecký soubor Ambrózie, s jedenácti mladými dívkami. V případě, že by si s sebou tvůrce dílny nepřivedl dva zástupce mužského pohlaví z divadelního souboru Spoušť, ocitli byste se ve skrze dívčím prostředí.

Od prvního okamžiku, kdy s námi začal Jakub komunikovat, jsme z něho vycítili přátelství. Jako bychom pro něj byli celý svět. Sálala z něho neskutečná energie, která nás stále udržovala v pozornosti. Vysvětlování samotné Comedie dell'Arte prokládala vtipnými historkami, zpěvem a názornými ukázkami.

Největší problém nastal v okamžiku, kdy se začaly rozdělovat role. Hra byla určena pouze pro čtyři osoby. Ostatní proto plnili funkci kapely, která však nebyla, jak říkal sám Jakub Škrdla, ani o trochu méně důležitá než hlavní postavy.

Došlo k menšímu rozporu, kdo bude hrát na jaký hudební nástroj. Nakonec se všichni šťastně domluvili a rozebrali si bubny, kraví zvonec, flétnu a mnoho dalších. Mohlo se tedy přistoupit ke zkoušení samotné hry.

Jak vše dopadlo a jak se „herci“ poprali s *Komedii pro tři osoby* se můžete dozvědět dnes v 13:30, kdy bude probíhat představení všech dílen v divadle Na Kopečku.

Markéta a Anna

## POHYB JE ŽIVOT

Jako dočasnému redaktoru se mi podařilo proniknout do gymnastické tělocvičny jihlavského gymnázia, místa konání pohybové dílny. Dle svého dobrého zvyku přicházím pozdě, ale přeci jen vidím, že se ještě nikdo nehýbe, když všichni sedí v kroužku a seznamují se. Napřed jsem se trochu vyděsil, když jsem se dozvěděl, že se mám zapojit, ale poté již ničeho nelituji.

Vedoucí dílny nás všechny pojala jako individuum, zasadila nás do vlastního vesmíru, v němž existuje jen naše planeta, naše centrum těla, které se hýbe, přetáčí a tančí. Po počátečním ostýchavém rozhýbání veškeré zábrany odhazují a naplno skáču do světa pohybu. Ostatní nejsou důležití, pokud si jich vůbec všímám – důležité je jenom si hrát se svoji planetou. Hned sem, hned tam, otočit, skutálet nahoru a dolů! Vše se vypupňuje v až sobecký pohyb. Zabrat si prostor! Označit si prostor! Je můj, jenom můj! Proč se zklidňovat? Pohyb je všechno, ale nakonec jsem stejně rád, že mohu jenom ležet a odpočívat před další etapou pohybu.

Etapou, kdy si vyberu někoho a za nepřetržitého pohledu z očí do očí, z planety do planety se hýbeme celou gymnastikou. Je-li to směšné, smějeme se. Je-li to hravé, hrajeme si. Je-li to vážné, kamenný výraz nepadne z tváře. Schovávám se, ale přesto jsem nalezen, jsem agresivní, ale nakonec jsem zatlačen. Jsem zatlačen, ale osvobozuji se!

Čas mě velmi tlačí, proto velmi nerad v tichosti dílnu opouštím, protože tato dílna je to nejlepší, co mě do odpoledne potkalo.

Anton

## ANNA CAUNEROVÁ: TANCEM OBJEVUJEME SAMI SEBE

**Anna Caunerová, bývalá tanečnice a taneční pedagožka od čtvrtka vedla pohybovou dílnu s názvem Země kouzelná. Otevřela nám cestu do naší vlastní země, do vesmíru, který je v každém z nás, a pomáhala nám v něm objevovat nové taneční možnosti. Zde je střípek z našeho příjemného rozhovoru.**

**S jakou představou jdete do svých seminářů? Nevíte, co jsou účastníci zač, jaký druh pohybu dělají...**

Pracovat na seminářích je jiné, než pracovat s vlastní skupinou, kterou člověk dlouhodobě vede a může ji poznat. Celkově je seminář omezený časem, takže nemá za



úkol přinést nějaké velké výsledky, ale umožňuje člověku o něco víc poznat sám sebe. Já jako pedagog tu nejsem od toho, abych určovala, jak to má vypadat a jací máte být. Jsem tu proto, abych vám pomohla objevit to, co ve vás dávno je, to jací vy sami jste. Navíc, když jsem při hodině dostatečně přítomná a otevřená, stanou se studenti mými učiteli.

**Dokázala byste popsat vztah divadla a tance? Jde o dvě téměř stejné věci, nebo se od sebe zásadně liší?**

V tanci je jediným komunikačním prostředkem tělo (mysl a ducha nevyjímaje), zatímco divadlo má navíc jako výrazový prostředek slovo. Zákonitosti na jevišti jsou ale stejné v obou případech. Možná by se také dalo říct, že divadelníci mají větší schopnost dělat si srandu sami ze sebe, mají větší nadhled. My tanečníci máme tendence brát sami sebe příliš vážně, v tanečním světě je celkově málo humornosti. Já té serióznosti rozumím, tanečník se musí denně překonávat, pracuje s vlastní bolestí a únavou.

**Všimla jsem si, že se často chodíte dívat na představení, která se tu v rámci JIDU hrají. Co musí divadlo mít, aby vás zaujalo?**

Musím z herců cítit důvěru v to, co dělají. Důvod proč chci hrát s těmito lidmi v této hře a o tomto tématu. To je první věc. Další, co mě dokáže inspirovat, je, když cítím, že postava je celá, že její tělo je do role zapracované. A hlavně tu musí být lehkost a nadšení. Ten zápal je strašně snadno přenositelný. A tento festival je krásný.

Tereza

## DÍLNA TVŮRČÍHO PSANÍ

Další částí doprovodného programu byla dílna tvůrčího psaní. Pod vedením Martina Skřítky Koláře se i letos sešlo několik nadšenců do psaní a pokoušeli se posouvat své hranice zase o kousek dál.

Dílna měla dvě části, páteční a sobotní. Jak v pátek tak v sobotu se sešlo kolem deseti lidí, aby společně tvořili. Letos se totiž tato dílna zaměřila spíše na kolektivní tvorbu. Každý nápad se počítá. V pátek se začala vymýšlet základní dějová linie. Jakoby se psala část seriálu, část sitcomu. Z nuly, ze situace že někdo někam přijde, se odvíjela nitka zápletky, dokud nevznikl zajímavý a propletený osud několika lidí v jedné kavárně.

V sobotu se pokračovalo a tvořily se dialogy, popisy, scénáře, ode všeho něco. Příběh se rozvíjel mnoha a mnoha směry. A popsalo se mnoho a mnoho papírů. Mozky byly zase jednou trochu namáhány, kreativité se vyšlo vstříc.

Lehce kuriózní bylo naše putování po Jihlavě, když jsme hledali nějaký volný prostor pro nás tvořící, protože kino Dukla, které bylo k dispozici v pátek, nám v sobotu nikdo nepřišel otevřít. Nakonec jsme zakotvili na Gymnáziu v zasedačce, kam nás díkybohu pustil pan ředitel, který kolem projížděl na lyžích...

Bára